

Het geheim van het leven

Orde van dienst en preek 28 januari 2018

Doopdienst m.m.v. The Sprinter Singers olv Ies Roos

Lezing: Marcus 1: 21-28

Voorganger ds. Jaap van den Akker

- Vóór de dienst zingen The Sprinter Singers: Shine on us
- Welkom *door de ouderling van dienst*
- Openingslied: Lof zij de Heer (NLB 868: 1 en 2)
- Begroeting, bemoediging en drempelgebed
- Lied "Gij die van alle sterren houdt" (NLB 919: 1, 3 en 4)
- Met de kinderen
- Lied: "Verbonden met vader moeder" (GotZ 79)
- Inleiding en naamgeving
- Gezongen Apostolische Geloofsbelijdenis (NLB 340b)
- Doopintentie door de ouders
- Doop, handoplegging en dooptekst
- The Sprinter Singers zingen na de doop: A blessing
- Doopvragen
- De doopkaarsen worden aangeboden *door de ouderling van dienst*
- De naam van de dopen wordt in het doopboek geschreven
- The Sprinter Singers: Take my Hand
- Gebed
- Bijbellezing: Marcus 1: 21-28
- Lied: "Omdat hij niet ver wou zijn" (NLB 528: 1, 3 en 5)
- Preek

Het gaat over het wezen van geloven vandaag.

Over de verwondering van nieuw leven.

Over het wonder van zwanger worden, waar dat menselijkerwijs voor onmogelijk werd gehouden.

Over wederopstanding ook na een zware periode in je leven. Nieuwe wegen vinden, op waarde worden geschat en ontdekken waar je toe geroepen bent in dit leven.

Dát alles heeft met geloven te maken. Het geheim in je leven ontdekken dat je dingen ontvangt. Vaak anders dan waar je om vraagt, dat wel, maar wel zo dat je verder kunt. Dat je nieuw houvast vindt. Dat je nieuwe kanten in jezelf ontdekt.

Jullie alle vier hebben dat meegemaakt in jullie leven. Ook met de komst van jullie zoon.

Velen hier in de kerk herkennen zo'n ervaring. Van nieuwe moed vinden na een moeilijke periode.

Ook zonder kinderen, of ook na een verlies dat je hebt geleden.

In de kern is dat geloven. In de kern is dat opstanding.

Het leven opnieuw aandurven. Het leven ontvangen en de weg van het leven durven gaan. Met elkaar – als gezin – of alleen met vele ontmoetingen onderweg.

Over geloven gaat ook het verhaal van vandaag.

Over het wezen van geloven.

Want wat gebeurt er nu eigenlijk op die Sabbat in de Synagoge van Kafarnaüm?

Eerst is alles gewoon. De inwoners gaan zoals elke Sabbat naar de synagoge. En de dienst daar gaat zoals het altijd gaat. Je luistert, je zingt, je bidt. Een orgel was er nog niet, maar anders had dat gewoon gespeeld. Vertrouwd. De Schriften gaan open, zoals ook elke sabbat en er klinken twee verhalen. Eén uit de boeken van Mozes en één uit de profeten.

Het gaat zoals het gaat. Zoals elke sabbat in Kafarnaüm. De rabbijn, de voorzanger, de koster en schoolmeester, de vissers en de handwerkslieden, de winkeliers, vrouwen en kinderen – ze zijn er allemaal. En de dorpsgek natuurlijk. Die is er ook altijd bij. Hij roept zo nu en dan wat, maar hij houdt zich verder rusteig.

Het is ons kent ons en samen weten we het wel. Van de Bijbel, en van God en de mensen.

Maar dan opeens, opeens gaat alles anders.

Ze hadden het natuurlijk al gezien. Die jongens van Zebedeüs, ze waren binnen gekomen met Simon en Andreas, maar er was er nog één bij, een onbekende man. Wel uit Galilea zo te zien, maar geen visser. Uit Nazareth of zo. Als dat maar goed gaat, want of er uit Nazareth wat goeds kan komen....

En nu, na de lezing uit de profetie, als er gevraagd wordt of er nog iemand iets wil zeggen, staat juist die onbekende man op om de Schriften uit te leggen.

En dan gebeurt het. Ze zijn diep onder de indruk van zijn onderricht, want hij spreekt hen toe als iemand met gezag, niet zoals de Schriftgeleerden.

Wát Jezus zegt - we weten het niet. Marcus vertelt ons er niets over. Dát hij sprak. Dat is voldoende.

En vooral hoe hij sprak. Jezus doorbreekt de sleur, de gewoonte. Jezus spreekt met gezag, met innerlijke overtuiging.

De hartstocht, de bezieling spreekt aan. Niet eens zozeer de woorden. Het lijkt wel of deze vreemdeling de hemel heeft zien opengaan. Met zoveel warmte hebben ze hier in het dorp nog nooit over de Eeuwige horen spreken. Ze hangen aan zijn lippen, iedereen voelt het: dit gaat over mij, dit gaat over wie ik ben, wat ik zoek in mijn leven, dit gaat over het leven zelf.

Wie is dit? Waarom hebben wij nog nooit eerder van hem gehoord? Dit is echt anders.

De Schriftgeleerden – acht, het is ook best goed wat zij zeggen, maar zij hebben het vooral óver God.

Deze mens spreekt uit zijn hart, alsof hij iets van God zelf heeft. Wat is dit?

Het blijft vreemd dat we niets over de inhoud van de preek van Jezus horen. Maar kennelijk gaat het daar ook niet om vandaag. Het gaat om geloven. Niet om de leer. Want de leer die Jezus verkondigt is helemaal niet nieuw, maar de manier waarop hij de leer brengt - dat is totaal nieuw.

Leer heeft altijd de neiging statisch te worden. Regels waar je iemand op kunt vastpinnen. Leer verstart het levende geloof. Geloven *begínt* ook nooit met leer, Maar de leer maakt soms wel een einde aan het geloof - zo las ik ergens.

Geloof begint ermee, net als bij Mozes, dat het braambos van je leven gaat branden, of dat je, zoals Elia: God ontmoet op een doodmoment van je leven in het suizen van een zachte koelte. Misschien ging de preek van Jezus daar wel over.

Geloof begint met mensen op je weg die je ogen geven om te zien, oren om te horen. Geloof kan je ook niet leren, geloof ontvang je, het overkomt je, net als de liefde, het tintelt, het kietelt, het leeft.

Als enen kind

Pas later, pas daarna gaan we geloof onder worden brengen, en hebben we het er met elkaar over en wordt het opgeschreven en ontstaan er formules, of leer. Dat hoeft niet erg te zijn, maar voor je het weet worden het regels en sijpelt het leven eruit en bruist en kietelt het niet meer, maar stolt het. Voor je het weet is geloven iets van het verstand en het hoofd en niet van het hart. Dan gaat het om wie er gelijk heeft en ontstaan er muurtjes tussen geloven en kerken. In onze eigen Calvinistische traditie zijn we daar in het verleden erg goed in geweest.

Wat was het, dat op die sabbat in die wat saaie synagoge van Kafarnaüm alles en iedereen ineens onder hoogspanning stond? Het was alsof die vreemdeling met God zelf gesproken had, zoals Mozes met God gesproken had. Alsof hij, net als Elia, door God zelf was aangeraakt. Jezus spréékt niet alleen over het koninkrijk van God, hij leeft eruit. Jezus spreekt niet alleen over geloof, hij leeft het vóór.

In deze vreemdeling herkennen de mensen iets van God. En het was of in die dienst in Kafarnaüm de hemel even open ging, en ze zicht kregen op een andere wereld.

Een andere wereld, daar zit niet iedereen op te wachten.

Dat is ook eng. Dat betekent dat deze wereld anders wordt. Dat regels niet mee gelden. Dat je houvast wegvalt. Dat het oude vertrouwde verandert. De eerst die dat doorheeft is de dorpsgek. "Een man bezeten door een onreine geest" zegt Marcus. Wie of wat dat was weten we niet. Maar het klinkt als een macht die mensen overneemt, klein houdt. Leven en geloven onmogelijk maakt. Precies de machten waar Jezus tegen strijdt. Mensen die zich kwetsbaar opstellen, die vormen een gevaar voor de grote machten. Dat 'heilige' en 'van God' dat vindt de dorpsgek maar eng. Hij probeert het te overschreeuwen. Maar Jezus kijkt hem aan, en Jezus spreekt hem aan: eindelijk zegt Jezus iets in het verhaal! En de man luistert en durft het te geloven. Hij komt tot zichzelf. Hij wordt bevrijd. Hij gaat geloven. En dan is er geen plaats meer voor andere machten, voor een onreine geest of hoe we dat ook maar noemen in onze tijd.

De dorpsgek is de eerst die het begrijpt.

Hij staat op. Hij slaat een nieuwe weg in.

Hij ontdekt het geheim van zijn leven. Hij kan eindelijk verder. Hij durf eindelijk zich zelf te zijn, in alle kwetsbaarheid.

Geloven kan je ook niet leren, geloof ontvang je, het overkomt je, net als de liefde, het tintelt, het kietelt, het leeft. Vraag maar aan de dorpsgek. Maar zo is het ook nu nog. Zo zal het ook voor jullie gelden. In de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van een kind voel je de verwondering van het leven. Dat brengt je dichterbij God. Blijf leven uit die kwetsbaarheid en die verwondering, ontvang het leven en leef het voor, voor je kinderen, nu en later. Dat ook zij iets van die andere wereld gaan zien. Dat hopen we, dat geloven we, want God gaat met ons mee.

Amen.

- Muziek: Highland Cathedral (Emiel Chappin - piano)
- The Sprinter Singers Psalm 121
- Dankgebed, voorbeden, Stil gebed Onze Vader
- Mededelingen en gaven, ondertussen The Sprinter Singers Father forgiver and friend.
- Slotlied "Wat de toekomst brengen moge" (NLB 913: 1 en 3)
- Zegen
- Toegift: The Sprinter Singers: I Bring a heart of thanks